

Η ΠΕΡΙΦΗΜΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ ΛΑΪΔΟΣ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Ε΄.

“Όπως γράφαμε στο περασμένο φύλλο, η Λαΐς στοιχημάτισε με τον αγαπημένο της φιλόσοφο 'Αρίστιππο να συγκαίηση τον άσυχζήτη, ψυχρό κι' αδιάφορο μπρός στις γυναίκες φιλόσοφο Ξενοκράτη.

Μόλις λοιπόν ο 'Αρίστιππος ώδήγησε τον Ξενοκράτη σπίτι της, η Λαΐς του χαμογέλασε γλυκά και τον έκάλεσε να καθήση πλάι της, πάνω σ' έναν μαλακό βελούδινο σοφά.

‘Ο φιλόσοφος υπάκουσε, αλλά χωρίς να προφέρη λέξη, χωρίς να πη ούτε ένα κευχαριστόν.

— ‘Αγαπητέ μου Ξενοκράτη, άρχισε να του λήη η Λαΐς, δίνοντας στη φωνή της όσο μπορούσε περισσότερη μελωδικότητα, από καιρό τώρα σε γνωρίζω έν φιμης. Για μένα είσαι ο δυνατός χαρακτήρας, ο σοφός άνθρωπος, ο κατ' έξοχην φιλόσοφος. Ξέρω ότι ο Σωκράτης σε ξεχώρισε από τους μαθητάς του και σε θεωρούσε τον καλύτερο άπ' όλους. Γι' αυτό θα είμ' εύτυχης κι σε περήφανη άν γίνεις ένας από τους φίλους μου.

— Λαΐς, είσαι χαριτωμένη και μιλάς ώραιότατα, αυτό δεν μπορώ να τ' άμφισβητήσω, της απάντησε ο Ξενοκράτης με τό πάντοτε σοβαρό ύφος τον. ‘Όλοι οι έπαινοι που είπες για μένα, σ' έναν άλλον θα ήσαν ευχάριστοι. ‘Αλλά σε μένα δεν κάνουν καινού καινού έντύπωση. Είναι λιθωνωτός που καίγεται μάτια.

— Και η ώμορφιά σου είναι έπίσης τόσο αδιάφορη όσο και οι έπαινοι; ρώτησε η Λαΐς.

— Θαυμάζω την ώμορφιά, αλλά δεν με συχαίνει.

— Και η χάρις;

— ‘Η χάρις εν' ένα φόρεμα που τό μεταχειρίζονται η γυναίκες για να σκεπάζον μ' αυτό τις έλλείψεις των.

— Και ο έρωτας μιάς ώραιας γυναίκας;

— Αυτός εν' ένα στολίδι, που στοιχίζει παραπολύ ακριβά και κλάσος και ήθικώς. Γι' αυτό φρόντισα να ζω χωρίς αυτόν.

— Και η εύτυχία που μπορεί να σου χαρίση μιά ώραία γυναίκα;

— Μιά μόνον εύτυχία υπάσχει στον κόσμο. ‘Εκείνη που πηγάζει άπ' τη σοφία. Κι' η σοφία είναι πραγματική, όταν βασίζεται στην αλήθεια.

— Και σ' τη βοήκες την αλήθεια αυτή;

— Την άναζητάω διαρκώς.

— ‘Ο φίλος μου 'Αρίστιππος ισχυρίζεται ότι τη βοήκει και δι' η αλήθεια αυτή συνίσταται εις τό ν' απολαμβάνη κανείς έν μέτρω όλες τις απολαύσεις της ζωής.

— ‘Ο 'Αρίστιππος μπορεί νάχη δίχνο. ‘Όσον άφορά έμένα όμως, έχω πάρει άλλο δρόμο για να βρω την αλήθεια.

— Και έλπίζεις να τη βοήεις;

— ‘Αν πεθάνω προτού τη βρω, κάποιος άλλος θα πάρη τό ραβδί μου και θα συνεχίση τον δρόμο άναζητώντας την.

— Ξενοκράτη, σε θαυμάζω κι' άναγνωρίζω ότι ο Σωκράτης έχει δίχνο όταν μου λέει ότι είμαι μεγάλος σοφός. Αυτό όμως δεν θα σ' έμποδιση να συγκαίης στο σπίτι μου, γιατί θα χρειάζομαστε συχνά τη σοφία σου, για να λύνουμε διάφορα προβλήματα, τα όποια συζητούμε στα συμπόσια μας.

— ‘Αν πρόκειται για φιλοσοφικά προβλήματα, ν' απευθυνθήτε στο Σωκράτη. ‘Αν πρόκειται για ηθικολικά, στο Δημοσθένη. Κι' άν πρόκειται, τέλος, για συμπόσια και για γιορτές, έχεις τον ώραιο και κομψό 'Αρίστιππο. Μπροστά σ' αυτούς τους τρεις, εγώ είμαι άπλούς μαθητής.

— Μου έχουν πει, Ξενοκράτη, ότι πριν αρχίσεις ν' άσχολείσαι με τη φιλοσοφία, ήσουν ζωγράφος.

— Αυτό εν' αλήθεια.

— Τότε θα ξέρης να μου πής μερικά πράγματα για τα χρώματα, για τα καλλιτεχνικά σχήματα, για τις γραμμές, τις πτυχές, τα ύφασματα τέλος. Για πές μου λοιπόν, πώς σου φαίνεται η πτυχή του φορέματός μου; Νομίζεις ότι αυτή η χρυσή πόρτη είναι καλά βαμμένη σ' αυτό τό μέρος που βρίσκεται, ή μήπως βάπρετε να τη βάλω πιο πάνω, για να φαίνεται διόκληρο τό γόνατο;

Λέγοντας τα λόγια αυτά η Λαΐς, άφρησε να φανη η ύπεροχη κνήμη της.

‘Ο Ξενοκράτης όμως δεν απάντησε.

— Και η κνήμη μου πώς σου φαίνεται; ρώτησε πάλι η Λαΐς.

— ‘Όμοια με των άλλων γυναικών, άποκρίθηκε ο φιλόσοφος.

— Και αυτό τό περδέραιο; Κι' αυτή η πόρτη που συγκαίει τό στήθοςέσμο μου; Κι' αυτή έδώ η ζώνη που είναι καιωμένη όμοια με τη ζώνη της 'Αφροδίτης; Πώς σου φαίνονται όλ' αυτά;

Κι' ενώ έκανε όλες αυτές τις έρωτησεις, η πόρτη Λαΐς, άνοιξε τό φόρεμά της κι' άφρησε να διαφαίνεται τό θείο της σώμα, η λευκορόδινη, ευωδιασμένη σάρκα της, η γλυκές άπαλές καιτύλες, η ιανές να τρελλάνουν κι' ένα θεό.

Μά ο φιλόσοφος την κούταξε άμύλητος, τελείως άσυχζήτους.

— Γιατί δε μ' απαντάς, Ξενοκράτη; έπέμεινε η Λαΐς. Για κούταζε τους ώμους μου και πές μου τους άντρέφρανε άραγε ο Σκόπει, πιστά στο άγαλμα της 'Αφροδίτης που έκανε, έχοντας με για μοντέλο; Μά γιατί δε μου απαντάς; Δεν έχεις να πής τίποτα;

— Έχω να σου πω ότι δι' αυτά τα θέλητρα γάμων την άξία τους, όταν τα βλέπει κανείς από πολύ κοντά. Γι' αυτό βάπρετε να μένον σκεπασμένα.

‘Η Λαΐς κούταβε ότι τα τεχνάσματά της δεν είχαν κανένα αποτέλεσμα κι' άλλαξε τακτική. Πήγε άζοχη πιο κοντά του και τόύ είπε:

— Άκουσε, Ξενοκράτη. ‘Ο έρως εν' η ψυχή που σύμπαντος. Αυτός έξασογόνησε τό χάος και τό μετέβαλε σε κόσμο, αυτός έκανε γόνιμη τη γη. ‘Η πνοή του έρωτος απλώνεται σ' όλα άνεξαρτέως

τά πλάσματα, στους θεούς, στους ανθρώπους και στα ζώα. Αυτός με συγκλονίζει και μένα τη στιγμή αυτή. Για βάλε τό χέρι σου στο στήθος μου, να ιδής πώς πάλλει...

Λέγοντας τα λόγια αυτά, πησε τό χέρι του φιλόσοφου και τό άκουστικόν στο στήθος της.

— Πραγματικά έχεις... ταχυπαλμία; είτε αδιάφορα ο φιλόσοφος. Μήπως έχεις... πυρετός;

— Ναι, τον πυρετό του έρωτος.

— Τότε εγώ φεύγω, γιατί δεν θα συγχωρήσω ποτέ στον έναντό μου να γίνη άφορη ν' αδιαθετήσης.

Και σηκώθηκε.

— ‘Όχι, μείνε, τον φώναξ' η Λαΐς πιάνοντας τον άπ' τό χέρι. Μείνε και κούταξέ με στα μάτια. Κούταξέ με καλά μέσα στα μάτια και πές μου τι βλέπεις σ' αυτά;

— Βλέπω μία γυναίκα που γάνει άδικα τον καιρό της και τον κόπο της! απάντησε τσεκουράτα ο Ξενοκράτης.

‘Ακούγοντας την απάντησιν αυτή η Λαΐς έφράξασε. Κατάλαβε πειά καλά ότι ματαιοπονούσε, κι' ότι δεν θα κατόρθωνε τίποτε. ‘Έγιν' έξω φρενών. ‘Εσπρωξε

μακρούά της τον Ξενοκράτη, σηκώθηκε όρθη και του φώναξε θυμωμένα:

— Άκουσε έδώ, Ξενοκράτη. Οι πραγματικοί σοφοί ξέρουν να εκτιμούνε όλα τα πράγματα, τό καθένα με την άξία του, και τό ώραιο και τό άσχημο, και τον έρωτα, και τη φρόνηση και την τρέλλα. ‘Ο Σωκράτης κι' ο Πλάτων είναι πραγματικά σοφοί. Έχουν ψυχή μέσα στο σώμα τους. Ένώ σ' έ, Ξενοκράτη, έχεις σώμα χωρίς ψυχή. Είσ' ένας άνόητος, ένα κήνος!...

Κι' άμέσως του γύρισε την πλάτη και βγήκε έξω άπ' τό δωμάτιο. ‘Ο Ξενοκράτης, άργά, άργά, χωρίς να δείξη την παραμικρή ταραχή ή συγκίνηση, πήρε τό ραβδί του, σηκώθηκε κι' έφυγε.

Τότε ο 'Αρίστιππος κι' οι άλλοι φίλοι της Λαΐδος που περίμεναν σ' ένα διπλανό δωμάτιο κι' άκουσαν όλα όσα έλέχθησαν, έτρεξαν κοντά στη Λαΐδα.

— Λοιπόν, αγαπητή Λαΐς, της είπε ο 'Αρίστιππος, τώχασες τό στοιχημα.

— Έγώ νομίζω ότι δεν τώχασα, απάντησε η Λαΐς. Είχα στοιχημάτισει να κατακτήσω έναν άνθρωπο και όχι ένα άγαλμα. ‘Όσοδήποτε όμως πάρε τό λουλούδι.

Λαΐς και 'Αρίστιππος

Και του έδωσε το λουλούδι που είχε στο στήθος της.

"Ένας άλλος απ' τους διασημούς άνδρες της αρχαιότητας που φιμειόταν επίσης για το μισογυνισμό του, ο Εuryπιδής, όχι μόνο έμειν' άσυγκλητος στα θέληγτρα της Λαίδας, αλλά και της φέρθηκε βάνασα. 'Ο μέγας τραγικός συγγραφέας της αρχαιότητας πρωτογνωρίσθηκε με τη Λαίδα στο σπίτι του γλύπτου Μύρωνος.

'Ο Μύρων ήταν απ' τους πιο γνωστούς γλύπτες της Κορίνθου και είχε χρηματίσει διδάσκαλος του Σκότα. Γέρος πια έβδομητάρας, και άπαιλτος, είχε άποτραβηχτεί σε μία ώραία έπανλι, την οποία είχε χτίσει μόνος του στο μαγευτικότερο μέρος της άκρογιαλίας του Κορίνθιακού, όταν γνώρισε τη Λαίδα.

Καταγορευθήκε απ' την άμορφη της και ξετρολλάθηκε μαζί της. Για να την ευχαριστήσει, έδωσε προς τιμήν της, στην έπανλι του, μία μεγαλοπρεπή γιορτή, στην οποία έκάλεσε όλους τους διασημούς άνδρες της Κορίνθου και των 'Αθηνών. Μεταξύ αυτών ήταν κι ο Εuryπιδής.

"Όταν ή Λαΐς έφτασε στην έπανλι του Μύρωνος, όλοι μαζί οι καλεσμένοι έτρεξαν να την υποδεχτούν θριαμβευτικά στην πόρτα. Την ώδηγησαν στη μεγάλη αίθουσα, κι' εκεί ο Μύρων, άφου διέταξε τους δούλους να φέρονε κρασί, ύψωσε το κύπελλό του και φώναξε: — Πίνω στην υγεία της Λαίδας, της ώραώτερης και γοητευτικότερης γυναίκας που βρισκεται στην Κορίνθο!...

"Όλοι οι καλεσμένοι ύψωσαν τα κύπελλά τους και έπιαν στην υγεία της Ξακουστής γυναίκας. Μόνο ένας έμεινε άκίνητος, κυττάζοντας τους άλλους με όλκτο. 'Ο Εuryπιδής.

'Η μουνισή έπαυσε κατόπιν μία μελοδία προς τιμήν της Λαίδας, κι' όταν τελείωσε, ο Μύρων φώναξε πάλι:

— Μά το Βάχο! Διακηρύξω πριν ότι ή Λαΐς είν' ή ώραώτερη απ' όλες τις γυναίκες. Τώρα διακηρύσσω ότι έχει στους άνθρώπους την ίδια δύναμη με την 'Αφροδίτη. Κανείς θνητός δέν μπορεί ν' άντισταθί στα θέληγτρα της.

— 'Απατάσαι, Μύρων, του έιπε τότε ο έπιζούριος φιλόσοφος Θεοφάνης, που στεκόταν δίπλα του. Είνε μερικοί άνθρωποι τόσο μισογύνιδες, που κι' άν άκούμη κατέβαινε ή ίδια ή 'Αφροδίτη μπροστά τους, θά την περιφρονούσανε.

— 'Αδύνατον! φώναξε ο οικοδεσπότης.

— Νά! Κότταξ' εκεί κάτω τον άνθρωπο αυτόν με τα κομμένα μάτια, με το χλωμό πρόσωπο και τ' άχρσα χείλη, που κουνεντιάζει με τον Ευμεινίδη. Λοιπόν, ο άνθρωπος αυτός έχει τέτοια καρδιά, που δέν συγκινείται καθόλου απ' τα θέληγτρα των γυναικών.

— Μά αυτός είν' ο Εuryπιδής. Πώς είναι δυνατόν να μη συγκινείται απ' τα γυναίκια θέληγτρα, άφου είνε παντρεμένος; έιπε ο Μύρων.

Και, άπευθυνόμενος άμέσως στον Εuryπιδή, του φώναξε:

— Αϊ, Εuryπιδή! Τι συμβαίνει, λοιπόν, με σένα; Δέν βλέπεις ότι προσφέρουμε θυσία στην άμορφη; Γιατί δέν λαιδάνεις και συ μέρος;...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : 'Η συνέχεια.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Η ΦΤΟΧΕΙΕΣ ΤΟΥ ΖΟΛΑ

'Ο περίφημος Γάλλος μυθιστοριογράφος Αιμίλιος Ζολά, ως ότου να μπορεί να επληρθή με τα έργα του, αναγκάστηκε ν' άντιμετώπιση πολλά έμπόδια και πολλές δυστυχίες. Μέχρις ηλικίας είκοσι έτών αυτός, που επρόκειτο να γίνη άργότερα πανένδοξος, ήταν έντελώς άγνωστος και δέν είχε δώσει κανένα δείγμα της άξιας του, γιατί τον άπορροφούσε ή βιοπάλη.

'Η οικονομική κατάσταση του Ζολά και της οικογενείας του χειροτέρευσε, ίδιος μετά το θάνατο του πατέρα του, όποτε ο νεαρός Αιμίλιος αναγκάστηκε να ριχτή με τα μωτρα στη δουλειά για να επαρκήσει στη συντήρησι των οικείων του. 'Ιδου τί γράφει ο ίδιος για τα δύσκολα εκείνα χρόνια της ζωής του:

"Πολλές φορές έμεινα νηστικός και ή πείνα μου διαρκούσε τόσες ήμέρες, ώστε φοβόμουν πως σίγουρα θά πεθάνω. Κρέας πολύ σπάνια έτρωγα, από μήνα σε μήνα σχεδόν. Κάποτε θυμούμαι ότι πέρασα δυό δλόκληρες μέρες μονάχα με... τρία μήλα.

'Η φωτιά, ακόμα και κατά τις ψυχρότερες μέρες του χειμώνα, ήταν για μένα σωστή πολυτέλεια. Και έδερησα τον έαυτό μου σαν τον πιο εύτυχισμένο άνθρωπο του Παρισιού, όταν κάποτε μόδεσα ν' αγοράσω μία λάμπα, με το φώς της οποίας θά μπορούσα τη νύχτα να έπιδοθώ στις αγαπημένες μου μελέτες".

ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΟΣ

(Του Β. ΟΥΓΚΩ)

Στην 'Ελλάδα, στην 'Ελλάδα! Φεύγω, έχετε υγεία! "Υστερ' απ' το τόσο αίμα του λαού της το χυμένο, και το αίμα των τυράνων σαν ποτάμι άς χυθί. Στην 'Ελλάδα, παλληγάρια! Λευτεριά και τιμωρία! Τό σαρίκι στο κεφάλι και το ξίφος μου ζωσμένο στο πλευρό μου! Καί ή σέλλα του άλόγου άς στρωθί!

Πότε φεύγομε; 'Αμέσως! 'Ο καιρός δέν περιμένει! Φέρετε άρματα και άτια! Στην Τουλώνα ένα πλοίο, ένα πλοίο! Πιο καλά 'ταν να ντυνόσαστε φτερά! 'Από τα παλιά φουσατά κατιτί θε να μάς μένη. 'Εμπρός όλοι! Καί σε λίγο τ' 'Οθωμανικό θηρίο θά το ίδουμε σαν ζαρκάδι μαζουρά μας να πετά!

Πάρ' το πρόσταγμα, Φαβιέρε, άρχηγέ λαοβαλμένο π' άδραξες με τόσον πόνο κείνο π' άρρησαν οι θρόνοι και που μπήρες πρώτος—πρώτος σε άσέβεια τακτικά. Μές στους 'Ελληνες, σαν φάσμα παλαιού Ρωμαίου, μένε, στρατηγέ άντρειωμένο που στην άσφαλένια μνήμη φούχτα σου κρηταίς άξέρια της φυλής τά ριξά.

'Ω ντουφέκια της Γαλλίας, απ' τον ύπνο το μαζρό σας εκεί κάτω σηκωθήτε, και σείς μάτωτες και κανόνια, κίμβαλα βροντής και ζάλης, του πολέμου μουσική! "Άτια που σπιθίξει πέρα και βροντά το πέταλό σας, σείς σπαθιά μου διαρμύσμενα από αίμα τόσα χρόνια, μαζροζούμπουρα γεμάτα από σφαίρα φονική!

Πώς μ' άρέσουν οι πολέμοι! Πάντα μέσ στον προ-

(το στοιχο

θέ να βλέπω το ποτάμι των σταχίδων πως θά γίνη πάνω προς το πεζικό τους που άνήσχυο κυττά και το δαιμασι που σέρνει τ' άλογο τους με ποιδόν ήχο σαν δορατί το φαντάρο χωρίς κεφαλή θ' άφίνη. Μπρός! "Αχ, τί τραλιά που ψάλλεις τραγουδάκια, ποιητά!

'Α, που με τραβάει και μένα του πολέμου ή λαχτάρα, άφου τα παιδιά κι' οι γέροι με κρατούν κοντά τους; (Κοίμα!

Τ' είμαι; Κάτι που τ' άρπάζει μία άλαφορ φυ- (σηματιά,

όπως φύλλο της σημύδας στού άνέμου την άντάρα. Σε κατήφορο ποτάμι δίπως τρέχει κύμα—κύμα, έτσι πάει κι' ή ζωή μου στ' άνειφου τη ρευματιά.

Με μαγείνει το βονάκι, το ρουμάνι, το λειβάδι, ή φλογέρα όλη τημέρα στην καρδιά μου άναστενάζει

και το φύλλωμα του δέντρον που ο άνειος κινά. Σάν άπλώνεται το δειλί σε κατάμαυρο λαγυράδι, ή άργυρή μ' άρέσει λίμνη που του ούρανού με νάζι σαν καθρέφτης καθρεφτίζει συννεφάκια γαλανά.

Θέλω ή φλογερή σελήνη σαν χρυσάφι πυρωμένη ν' άνεβαίνει και να σήξει καταχνιάς πνευής το σκοτός ή ν' άσκοκλιέται άσπρη μες σε νέφη άνταριασμένα. "Αμαξα βαρεία μ' άρέσει που σε νύχτα μαυρισμένη

μάρως σ' έξοχικό σπιτάκι σιγοτρίζει και ο κρότος κινεί τα σκινιά στούς φράχτες να γανγίζουν θυμωμένα.

Μετ. Β. ΚΟΥΦΑ

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑ

(Του ΧΑΙ-ΝΕ)

Είδα με μάτια όλόδοξα, άχνη και λεπτιμένη μια κόρη βασιληά.

Στη φυλοριά έκαλόμαστε κι' ήταν γλυκά γεμμένη στη δόλια μου άγκυλιά.

Της λέγω: «Του πατέρα σου το σήπτρο δέν γυρνού στο χέρι να κρατώ,

ούτε τη διαμαντόπλεχτη κορφόνα του Ξηλεύω. Μονάχα εσε ξητώ...».

Κι' εκείνη: «Θές τ' αδύνατα. 'Από καιρό κοιμούμαι σε τάφο σκοτεινό και κάθε νύχτα έρχομαι έδωθε και πλά- (νοήμα

γιατί για σε πονώ...».

Μετάφρ.

Α. ΜΑΡΓΑΡΗ